DZIENNIK
ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

—:-:—

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Prenumerata kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., 1/2 strony—20 zł. 1/4 strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

—:-:—

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Cena egzemplarza 25 groszy.

Nr. 7. (180) | Lublin, dnia 3-go kwietnia 1926 roku. | Rok VI.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Z obrad Magistratu.

Posiedzenie 19 marca 1926 r. uchwalono:

Uposażenie kierowników i nauczycieli miejskich szkół rzemieślniczych dokształcających wieczorowych, od dn. 1 stycznia 1926 r obliczać i wypłacać w/g norm, ustalonych rozporządzeniem M. W. R. i O. P. z dn. 21 stycznia 1926 N.r III D. R. 1151/26.

Posiedzenie 25 marca, uchwalono:

Licytacje odbyte w dn. 15 marca 1926 r. na dzierżawę około 4 morgów gruntów ornych przy Al. Długosza i około 14 morgów na Kośminku, zatwierdzić i grunta te wydzierżawić: 1) przy Al. Długosza—Aleksandrowi Lipko za 26,73 centnarów metrycznych żyta rocznie, zaś 2) na Kośminku — Apolinaremu Reszlowi za 72,75 centnarów metrycznych żyta rocznie.

———

Zarządzenie.

Magistrat m. Lublina, na podstawie przepisów sanitarnych z dnia 4 lutego 1926 r. w przedmiocie urządzenia i utrzymania na terenie miasta Lublina cukierń, kawiarń, mleczarń i herbaciarń, wzywa właścicieli omawianych zakładów, by w ciągu dwóch lat od dnia ogłoszenia powyższych przepisów w Dzienniku Zarządu m. Lublina (Dzien. Zarządu m. Lublina Nr. 4, r. 1926) to jest do dnia 6 marca 1928 roku zakłady swe dostosowali do wymagań przytoczonych przepisów, w przeciwnym bowiem razie wszystkie te cukiernie, kawiarnie, mleczarnie i herbaciarnie, które nie będą odpowiadały wymaganym warunkom, ulegną zamknięciu.

Lublin, dn. 25 marca 1926 r. Nr. 733/V.

Magistrat m. Lublina.

———

Zarządzenie.

Magistrat m. Lublina, na podstawie uchwały z dnia 12 marca r. b., opartej na przepisach Zasadniczej Ustawy Sanitarnej z dn. 19 lipca 1919 r. (Dz. Pr. Pań. 63) i Ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych z dn. 25 lipca 1919 roku (Dz. Pr. Pań. 67), oraz zgodnie z opinją Komisji Sanitarnej Miejskiej

z dnia 21 października 1925 r., zarządza co następuje:

1) Pieczywo z piekarń i wyroby masarskie z masarń do sklepów spożywczych i sklepów masarskich winny być rozwożone w specjalnych wozach zamkniętych lub takich że wózkach ręcznych.

2) Wozy i wózki ręczne, o których mowa, winny być pomalowane farbą olejną i posiadać napis, zawierający imię i nazwisko właściciela piekarni, względnie masarni, oraz dokładny adres piekarni lub masarni, a wewnątrz blachą cynkową wybite i utrzymywane stale w należytej czystości.

Rozwożenie do sklepów pieczywa i wyrobów masarskich w wozach zwykłych lub wozach innego typu, niż wyżej opisane, jest wzbronione.

Wobec powyższego, Magistrat m. Lublina wzywa wszystkich właścicieli piekarń i masarń w Lublinie do zaopatrzenia się w wyżej przytoczone wozy, względnie wózki ręczne najpóźniej do dnia 1 czerwca r. b., po tym bowiem terminie winni niezastosowania się będą pociągani do odpowiedzialności karnej.

Lublin, dn. 25 marca 1926 r. Nr. 734/V.

Magistrat m. Lublina.

Sprawozdanie

z działalności Wydziału Zdrowia Publicznego za rok 1925

BIURO WYDZIAŁU.

Wpłynęło spraw 3938
Załatwiono spraw 4571

W tem 633 sprawy, wynikłe z bezpośredniego działania wydziału.

ODDZIAŁ SANITARNO-LEKARSKI.

Przebieg chorób zakaźnych:

Nazwa choroby	Pozostało z roku 1924	Zanotowano nowych wypadków	Razem	Z tej liczby: Wyzdrowiało	Z tej liczby: Zmarło	Pozostaje na 1926 r.
Tyfus brzuszny	15	108	123	85	18	20
„ plamisty	2	9	11	9	2	—
Dysenterja	—	5	5	3	2	—
Szkarlatyna	26	193	219	163	24	32
Odra	—	462	462	288	13	161
Dyfteryt	2	21	23	16	7	—
Zapalenie nagminne opon mózg.	—	7	7	4	3	—
Koklusz	—	8	8	6	1	1
Róża	1	14	15	14	1	—
Pokąs. przez zwierzęt. chore lub podejrzane o wściekliznę . .	—	22	22	21	—	1
Tężec	—	2	2	—	2	—
Razem	46	851	897	609	46	215

W porównaniu z rokiem 1924 szczegółowy przebieg chorób zakaźnych przedstawia się jak następuje:

Tyfusu brzusznego zanotowano 108 wypadków, w ubiegłym zaś roku 80, czyli że w roku sprawozdawczym więcej o 28 wypadków; według wyznań chorowało chrz. 81 żydów 27, według płci mężcz. 56 kobiet 52; wypadków śmiertelnych było 18, co stanowi 16,6% w stosunku do liczby zachorowań; w roku 1924 śmiertelność wynosiła 13,7%.

Tyfusu plamistego zanotowano 9 wypadków, w roku zaś ub. 37, czyli że w roku sprawozdawczym mniej o 28 wypadków; w g wyznań chorowało chrz. 4, żydów 5; w g płci mężczyzn 7, kobiet 2; wypadków śmiertelnych było 2, co stanowi 22,2%, w roku 1924 śmiertelność wynosiła 13%.

Wypadków tyfusu powrotnego wcale nie było, w roku zaś ubiegłym był 1 wypadek.

Dysenterji zanotowano 5 wypadków, w roku zeszyłm dysenterji również było 5 wypadków; chorowali chrześc. mężczyzn 4, kobieta 1; wypadków śmiertelnych było 2.

Szkarlatyny zanotowano 193 wypadki; w roku zaś zeszłym 145, czyli że w roku sprawozdawczym więcej o 48 wypadków, w/g wyznań chorowało chrześc. 159, żydów 34, w tem mężczyzn 95, kobiet 98, wypadków śmiertelnych było 24, co stanowi 12,4%; w roku ubiegłym śmiertelność wynosiła 8,3%.

Odry zanotowano 462 wypadki, w roku zaś ubiegłym odry wcale nie notowano; według wyznań chorowało chrześc. 406 żydów 56, w tem mężczyzn 236, kobiet 226; wypadków śmiertelnych było 13, co stanowi 3%.

Dyfterytu zanotowano 21 wypadków w roku zaś zeszłym 24 wypadki, czyli że w sprawozdawczym okresie o 3 wypadki mniej; w/g wyznań chorowało chrześc. 11 żydów, 10 w/g płci mężczyzn 11 kobiet 10; wypadków śmiertelnych było 7, co stanowi 33,3%; w roku 1924 śmiertelność wynosiła 20,8%.

Z pośród innych chorób zakaźnych, zanotowano 7 wypadków zapalenia nagminnego opon mózgowych, 8 kokluszu, 14 róży i 2 tężca, razem 31 wypadków, w tem chrzśc. 27, żydów 4, mężczyzn 14, kobiet 17; wypadków śmiertelnych było 3 zapalenia nagminnego opon mózgowych, 1 kokluszu, 1 róży i 2 tężca.

Nadto w okresie sprawozdawczym było 22 wypadki pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, z których 8 osób zostało skierowane do Państw. Zakładu Higjeny w Warszawie w celu dokonania szczepień przeciwko wściekliźnie, zaś 14 osobom dokonano szczepień w Ambulatorjum Miejskim w Lublinie. Wypadków wścieklizny skonstatowano u 2 psów u 1 kota.

Ogólnie biorąc w roku sprawozdawczym ostrych chorób zakaźnych zarejestrowano 851, w roku zaś 1924—313, czyli że obecnie więcej o 538 wypadków; procentowo w roku sprawozdawczym liczba wypadków chorob zakaźnych wzrosła o 171,8%; wypadków śmiertelnych było 73, w roku zaś ubiegłym 31, czyli obecnie więcej o 42 wypadki; w stosunku do ogólnej liczby zachorowań na choroby zakaźne, śmiertelność wynosi 8,5%.

Stan sanitarny miasta pod względem szerzenia się chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym znacznie się pogorszył; wybitnie wzrosła liczba zachorowań na tyfus brzuszny, na szkarlatynę i na odrę.

Przeciwko szerzeniu się chorób zakaźnych stosowane są następujące środki: chorzy natychniast po otrzymaniu zawiadomienia o chorobie bądz są umieszczani w szpitalach, bądź są izolowani na miejscu, o ile warunki mieszkaniowe chorego na to pozwalają, same zaś mieszkania są poddawane dezynfekcji, a otoczenie chorego, w wypadkach stwierdzenia brudu ciała i ubrań, kąpieli i odwszeniu w miejskich zakładach dezynfekcyjnych i kąpielowych; rzeczy chorych oraz otoczenia są również poddawane dezynfekcji. Do osób chorych na tyfus plamisty jest stosowana przymusowa izolacja w szpitalu, bez względu na warunki mieszkaniowe.

Lekarze dzielnicowi.

Liczba meldunków o chorych .	1606
„ zbadanych chorych według meldunków	1598
Liczba dokonanych sanitarnych oględzin posesji, sklepów spożywczych i t. p.	1674
Sporządzono protokułów karnych	84
Liczba orzeczeń sądowo-lekar.	61
Udzielono porad bezpłatnie robotnikom miejskim	3020
Zbadano stan zdrowia reflektantów na służbę miejską i na wstęp do rzeźni	770
Brano udział w Komisjach organizowanych przez inne Wydziały Magistratu i przez instytucje państwowe	37
Dokonano szczepień ochronnych od ospy	2826

Ambulatorjum Miejskie.

Udzielono porad lekarskich w chorobach:

wewnętrznych	3814
chirurgicznych	1020
kobiecych	180
uszu, nosa i gardła	224
ocznych	2087
zębów	39
skórnych i wenerycznych	188
innych	265
Razem	7817

Ogólna liczba dni przyjęć 278.

W porównaniu do poprzedniego roku udzielono porad mniej o 284.

Miejskie Laboratorjum Chemiczne

Liczba dokonanych analiz:

chleba	207
mąki	38
mleka	953
masła	69
śmietany i śmietanki	69
wędlin	1012
wody sodowej	289
„ studziennej	175
powideł	45
soków i limoniad	166
miodu	24
octu	21
lodów	31
lodu	13
wody ściekowej	11
innych produktów	100
Razem	3223

w tem:

Liczba prób uznanych za niezdatne do spożycia lub zepsute 159.

Liczba prób w których wykryto zafałszowania 158.

Największa liczba zafałszowań przypada na mleko, którego procent zafałszowań w zależności od miejsca sprzedaży przedstawia się jak następuje:

targi i ulice	15, %
sklepy spożywcze	7,5%
mleczarnie	11,5%
cukiernie i kawiarnie	11,5%

Liczba dokonanych analiz w/g opłat:

analizy dokonane w drodze nadzoru:

płatne	421	
bezpłatne	2719	3140

analizy prywatne:

za gotówkę	25	
na rachunek różnych osób i instytucji	58	83
Razem		3223

Stosunek analiz prywatnych do ogólnej liczby analiz 2,5%.

Wpływy za dokonane analizy 4420 zł. 74 gr.

Koszt utrzymania Laboratorjum łącznie z wydatkami personalnymi 11493 zł. 33 gr.

Przeciętny koszt jednej analizy 3 zł. 56 gr.

W roku 1924 dokoanno naliz 2906, wykryto zafałszowań produktów spożywczych 353 i uznano prób za niezdatne do spożycia 76. Stosunek procentowy zafałszowań i zepsucia produktów spożywczych do ogólnej liczby analiz wynosił 14%, w roku zaś sprawozdawczym 9,8%, mimo że ogólna liczba analiz w stosunku do roku 1924 wzrosła o 10,9%. Zaznaczyć należy, że jakość produktów spożywczych w handlu stale się poprawia, co jest wynikiem energicznie prowadzonej ze strony Laboratorjum Chemicznego kontroli chemicznej produktów spożywczych i stosunkowo wysokich kar wymierzanych przez Sądy na winnych tego rodzaju nadużyć.

Zakłady dezynfekcyjne i kąpielowe.

Wykąpano i odwszono osób:

W zakładzie przy ulicy Sierocej	8953
w kąpielisku przy ulicy Obywatelskiej	27654
Razem	36607

w tem

chorych zakaźnych	256 osób
z otoczenia chorych zakaź.	118 „
z ochron i szkół powszech.	14824 „
z aresztu miejskiego	20 „

Odświerzbiono osób 20

Zdezynfekowano rzeczy sztuk . 3116

Zdezynfekowano mieszkań ubikac. 426

Wpływy z opłat za powyższe zabiegi wynosiły:

Kąpielisko przy ulicy Obywatelskiej 2676 zł.

Kolumna Dezynfekcyjna za dezynfekcję mieszkań 259 zł. 20 gr.

Rzeczywisty koszt utrzymania omawianych zakładów wynosił:

Kąpielisko przy ulicy Obywatelskiej 11056 zł. 15 gr.

Kolumna Dezynfekcyjna 6805 zł. 8 groszy.

Przeciętny koszt:

Wykąpania 1 osoby łącznie z dezynfekją i odwszeniem 30 gr.

Dezynfekcji 1 ubikacji mieszkalnej 15 zł. 97 gr.

Zaznaczyć należy, że w roku 1925 został dokonany gruntowny remont kotła i budynku kąpieliska przy ulicy Obywatelskiej, którego koszt wyniósł 3565 zł. 56 gr.

Zakład dezynfekcyjny przy ulicy Sierocej znajduje się pod bezpośrednim kierownictwem Zarządu Szpitala św. Jana Bożego.

ODDZIAŁ WETERYNARYJNY

Choroby zakaźne u zwierząt domowych:

pryszczyca u bydła	89
zaraza płuc u bydła	3
nosacizna u koni	13
wścieklizna (u psów 2, u kota 1)	3
Razem .	108

W porównaniu z rokiem ubiegłym, wypadków chorób zakaźnych u zwierząt domowych było mniej o 50.

Szczepień ochronnych u zwierząt domowych nie dokonano, w roku zaś 1924 dokonano szczepień 121.

Wywóz zwierząt domowych i drobiu.

Bydła rogatego .	954	szt.
Koni	404	„
Trzody chlewnej	9113	„
Owiec	15	„
Drobiu	500	„
Razem .	10976	szt.

Największą ilość zwierząt domowych załadowano do Warszawy, Krakowa i Wiednia.

W roku sprawozdawczym wywieziono więcej niż w roku 1924 o 6507 sztuk.

Wywóz produktów zwierzęcych.

Schabu . . .	566 kg.	
Szynek		50 szt.
Mięsa	37261 „	
Wędlin . . .	11300 „	
Słoniny . . .	96292 „	
Skór cielęcych .	12225 „ i	44444 „
„ bydlęcych		1907 „
„ końskich .	150 „ i	8679 „
„ baranich		2214 „
Kości rąbanych .	167000 „	
Szerści i szczeciny	23800 „	
Wełny	22632 „	
Mizdry	361437 „	
Kiszek	2750 „	
Drobiu bitego		660 „
Pierza	10000 „	
Razem .	745413 kg. i	57954 szt.

W porównaniu z rokiem 1924 wywieziono produktów zwierzęcych więcej o 259305 kg. i o 17680 szt.

Skonfiskowano mięsa nieostemplowanego:

Cielęciny .	2836,	kg.
Wołowiny .	1035,5	„
Wieprzowiny	808,5	„
Razem .	4678	kg.

Skonfiskowane mięso rozdano:

Przytułkowi św. Ducha :	625,5	kg.
Schronisku Starców i Kalek	385,5	„
Sali Sierot	387	„
Domowi zarobkowemu . .	461,5	„
Sierocińcowi Miejskiemu .	770	„
Żłobkowi Miejskiemu . .	59	„
Szpitalowi św. Jana Bożego	530,5	„
„ „ Józefa . .	266,5	„
„ Dzieciątka Jezus	26	„
Domowi Sierot Wojennych	424,5	„
Kuchni św. Wincentego .	560	„
Bursie Stanisława Kostki .	182	„
Razem .	4678	kg.

W roku sprawozdawczym skonfiskowano miesa więcej niż w roku 1924 o 2239,92 kg.

RZEŹNIA MIEJSKA

Zabito:

Trzody chlewnej	23219	szt.
Bydła rogatego .	11255	„
Jałowizny . . .	1919	„
Cieląt	16176	„
Owiec	1835	„
Razem .	54404	szt.

W roku sprawozdawczym zabito więcej niż w roku 1924 o 6996 szt.

Dowieziono tusz:

Bydła rogatego	744	szt.
Trzody chlewnej	7,25	„
Razem .	751,25	szt.

W roku sprawozdawczym dowieziono więcej niż w 1924 r. o 613,5 szt.

Zniszczono tusz:

Bydła rog.	wskut. wycieńczenia	6	szt.
„ „	„ gruźlicy . .	2	„
„ „	„ ropnicy . .	2	„
„ „	jako dorznię. w agonji	1	„
„ „	wskut. zapal. żołądka	1	„
„ „	„ padnięcia . .	1	„
Trzody chlew	„ włośnicy . .	57	„
„ „	„ czerwonki .	1	„
„ „	„ wągrzycy . .	2	„
„ „	„ gruźlicy . .	5	„
„ „	„ różycy . . .	5	„
„ „	„ „Cewy Mistchera“	2	„
	Razem .	85	szt.

W roku sprawozdawczym zniszczono tusz mniej niż w roku 1924 o 4 szt.

Prezydent miasta: (—) *C. Szczepański.*

Szef Wydziału: (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

O organizację Studjum Nauk administracyjno-komunalnych.

(Ciąg dalszy.)

Pozostając w ścisłym kontakcie z kołami urzędowemi i kierownictwem poszczególnych działów administracji, umożliwia studja wszystkim pracownikom państwowym i samorządowym. Dopuszcza też oczywiście w charakterze słuchaczy nadzwyczajnych także i młodzież studjująca w innych uczelniach wyższych, oraz wszystkich tych, którzy pragną poświęcić się karjerze urzędniczej, pracy i samopomocy społecznej i t. d. W metodzie studjów należy podkreślić charakterystyczne zwracanie dużej uwagi, poza materjałem teorji, na stronę żywotno-praktyczną nauczania: na liczne ćwiczenia, dyskusje, zwiedzania, demonstrowanie, opracowywanie ważniejszych wypadków z praktyki i t d. Pozatem należy zwrócić specjalną uwagę na seminarja zwane „wspólnotami pracy“. — (Arbeitsgemeinschaften), o których pisaliśmy w dziale — nauki urzędnicze Prowadzone są one na każdym stopniu nauki. Posiłkując się zarówno systemem wykładów, jak dyskusją oraz referatami, rozwijają najważniejsze zazagadnienia chwili bieżącej i administracji, wyrabiając w uczestnikach zdolność samodzielnego operowania kategorjami prawno-administracyjnemi i ekonomiczno-społecznemi. O perjodycznem przeszkalaniu urzędników za pomocą organizacji tygodniowych kursów wakacyjnych, pisaliśmy już oddzielnie. Poprzez treść i metodę studjów w berlińskiej Akademji Administracyjnej przewija się ta sama zdrowa tendencja, aby studjującemu urzędnikowi dać maksimum solidnego wykształcenia, nietylko niezbędnego do wykonywania jego zawodu i różnostronnie pogłębiającego jego wiedzę zawodową, ale również ogólnie rozszerzającego jego horyzonty myślowe; jest to wreszcie tendencja przemyślanego uzgodnienia zawodu urzędniczego i teorji z postulatami życia praktycznego, oraz zapobieżenia za wszelką cenę zgubnemu skostnieniu biurokratycznemu. W tym programie skrystalizowały się pojęcia nauk i dyscyplin urzędniczych, które odtąd. mimo braku ścisłego sprecyzowania, wyrabiają sobie prawo obywatelstwa wśród stosownych umiejętności prawno-administracyjnych. Ta wiedza sprawia rezultaty jeszcze donioślejsze z punktu widzenia praktyczno-organizacyjnego, a niżeli teoretycznego. Urzednik administracyjny, komunalny czy państwowy, przestaje być luźnym pracownikiem biurowym, natomiast w coraz wyższem stopniu staje się świadomem i niezbędnem ogniwem łańcucha zwartej organizacji, dbającej o najwyższy poziom wykształcenia, odpowiedzialności oraz najwyższy poziom technicznej sprawności urzędowania.

Jako jedyne strony ujemne omawinego programu studjów, wymieniliśmy: zbytnie nagromadzenie na modłę niemiecką materjału studjów: balast niepotrzebnej szczegółowości, zbyt małe uwzględnienie nauki i praktyki admini-

stracyjnej w podstawach obcych, zbyt zawodowe stawianie szeregu kwestyj ze stanowiska postulatów urzędniczych. Brak uczelni podobnego typu jaką posiada stolica Niemiec, żywo daje się odczuwać w niemieckich ośrodkach prowincjonalnych.

Analizowaliśmy nieco obszerniej program studjów i znaczenie berlińskiej Akademji Administracyjej, albowiem ze wszystkich wyższych uczelni niemieckich, w wysokim stopniu uwzględniających studja urbanistyczne, uczelnia berlińska jasno i bezsprzecznie wybija się na pierwszy plan. stając się w pewnej mierze wzorem dla wyłuszczonej na wstępie iniciatywy biura Związku Miast Polskich.

W Niemczech, tak samo jak i w innych krajach, młodzież okresu powojennego poczuła specjalne upodobanie do studjów gospodarczych. Idąc z duchem czasu, uniwersytety niemieckie poświęciły studjom ekonomicznym i administracyjnym stosunkowo dużo czasu i uwagi.

Wydział Nauk Gospodarczo-Społecznych na Uniwersytecie w Kolonji

przedstawia specjalnego rodzaju typ uczelni, stojący na pograniczu między wyższą uczelnia handlową a akademją administracyną Program nauk tego Wydziału jak i analogicznych studjów na innych uniwersytetach berlińskich, jeśli chodzi o specjalne dyscypliny, jest tak wyczerpujący, iż pozwala na gruntowne obeznanie się nawet z najbardziej wyspecjalizowanemi działami administracji i polityki gospodarczej. W przeciwieństwie do powyższego, naszem zdaniem pożądanego, wyodrębnienia nauk gospodarczo społecznych z ogólnego kompleksu nauk prawnych, jak wiadomo, u nas zarówno jak i we Francji, tradycja wyższego wykształcenia uświęca jedynie typ połączonych, nie różniczkujących się studjów prawniczoo-ekonomicznych.

Na omawianym Wydziale obszernie traktowane są m. in. grupy przedmiotów: ekonomja polityczna, historja gospodarcza, socjologja, polityka socjalna i polityka komunalna, skarbowość, statystyka. Z działu polityki socjalnej i polityki komunalnej z grupy wykładów stałych, wyodrębniamy następujące wykłady: komunalna polityka socjalna, prawodawstwo, opieka społeczna. Zaś zgrupy wykładów niestałych m. in. rozbudowa miast (Der Städtebau) i miejskie zagadnienia mieszkaniowe (Städtische Wohnungsfagen). W dziale finansowym—jest nauka skarbowości ze szczególnem uwzględnieniem wykładów o podatkach gminnych i państwowych, dochodowym, obrotowym, daninie majątkowej i t. p.

Na Uniwersytecie Berlińskim uwzględnione są:

nauki administracyjne i gospodarcze na wydziale prawnym i ekonomicznym w odrębnej grupie nauk ekonomicznych i kameralnych(Staats, Kameralund Gewerbewissenschaften). Niemieckiemu prawu administracyjnemu poświęconych jest kilka katedr. Zwrócona jest specjalna uwaga na reformę administracji, na administrację komunalną i sprawy samorządu. Wykładają profesorowie: Smend, Furstenau, Lassar, Drews i Glum. Prawo skarbowe wykładają: prof. Popitz i Köbner oraz są specjalne katedry polityki ekonomicznej i ekonomji opisowej.

Specjalny instytut dla badań porównawczych nad prawem gospodarczem zagranicą, utworzony przy Wydziale Prawnym Uniwersytetu Berlińskiego pod kierunkiem prof. Heymana, zajmuje się analizą zasad administracji w głównych państwach europejskich i zamorskich. Na pracę w seminarjach i konwersatorjach położony jest specjalny nacisk. Uczestnicy podzieleni są na grupy początkujących starszych i samodzielnych. Przedmiotem prac są nietylko tematy teoretyczne, lecz również kwestje bieżące m. in. z dziedziny polityki komunalnej, przemysłowej, skarbowej-walutowej, spółdzielczej i t. d. Pracę wydatnio ułatwia bogata i dobrze skatalogowana bibloteka seminarjum ekonomicznego, posiadająca najnowsze publikacje gospodarcze Niemiec i zagranicy, korzystają z niej również i słuchacze Akademji Administracyjnej. Wszyscy słuchacze Wydzia-

łu Nauk Ekonomicznych i Kameralnych muszą uczęszczać na wykłady i ćwiczenia z pomocniczych nauk prawnych oraz socjologji. Ponieważ równocześnie prawnicy obowiązani są słuchać wykładów i ćwiczeń ekonomicznych, więc kadry zarówno ekonomistów jak i prawników są przygotowane do objęcia stanowisk wymagających wiadomości ekonomicznych i administracyjno-prawnych. Powyższe—bardzo charakterystyczne i bardzo pouczające dla naszych współczesnych stosunków.

Uzupełniając obraz niemieckich uniwersyteckich studjów administracyjnych, zaznaczyć jeszcze należy, iż zarówno prawnicy, jak i ekonomiści, zamierzający poświęcić się karjerze urzędniczo-administracyjnej, korzystają równocześnie ze studjów w Akademji Administracyjnej, uzupełniając w ten sposób wiedzę uniwersytecką najnowszemi zdobyczami nauk kameralnych, ekonomicznych i prawno-administracyjnych. W niemieckiej administracji, zarówno samorządowej, jak i państwowej specjalnie porządani są prócz prawników właśnie absolwenci i doktorzy wydziałów ekonomicznych, zwłaszcza w dziedzinach specjalnych, wymagających fachowego przygotowania. Na podstawie wyżej zestawionego i analizowanego programu studjów można orzec, iż osiągane na wyższych uczelniach niemieckich teoretyczne podstawy fachowego wyszkolenia urzędników administracyjnych nacechowane są w pewnej mierze, jak to już zaznaczyliśmy— przy analizie programu berlińskiej Akademji Administracyjnej — ciężkim nadmiarem owej typowo niemieckiej dokładności i drobiazgowości, oraz wielokrotnem zbędnem powtarzaniem tego samego materjału. Naturalnie, że powyższych stron przesadnych i ujemnych można, bez zbyt wielkiej trudności, uniknąć przy odpowiednim tylko doborze wykładów i ćwiczeń, ułożonych mianowicie w ten sposób, by można je było bez trudu wydzielać lub łączyć zależnie od celu studjów oraz kierunku zamiłowań i zdolności.

W korespondenjach swoich poruszaliśmy również sprawę ewent. stosunku Związku Miast niemieckich do powyższych uczelni. Otóż, jak miarodajnie wyjaśnił nam Deutscher Städtetag, stosunek ten jest naogół bardzo nikły. Z berlińską Akademją Administracyjną stosunek wyraża się w tej formie, że przewodniczący Związku Miast niemieckich i pruskich — nadburmistrz m. Berlina. p. Böss piastuje jednocześnie godność członka dyrekcji tej Akademji. Żadnych subsydjów Związek nie udziela. Poszczególne cykle wykładów Akademji Związek przygodnie podaje do wiadomości w organie swym „Mitteilungen der deutschen Städtetages“. Sprawa udzielania urlopów studjującym urzędnikom jest tam zupełnie nieaktualną. ponieważ wykłady w Akademji rozpoczynają się wieczorem, a więc po ukończeniu godzin biurowych. Może więc być mowa jedynie o urlopowaniu urzędników miejskich miast prowincjonalnych, sprawa ta zostawiona jest decyzji odnośnych zarządów miast. Tradycja szkolnictwa specjalnego w Niemczech jest stara i ustalona, przeto pomoc Związku Miast jest obecnie zbędna.

(D. c. n.)

(Samorząd Miejski Styczeń 1926 r.(

Treść № 7.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.